

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a váro-
száll szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petit
soronként 5 krajával
számítanak.

A beteg parlament.

Debreczen, november 16.

Az ország közvélménye elítéli az obstrukciót. A vármegyék, ezek a hatalmas erők egymásután mondanak kárhóztató ítéletet azok felett, kik válságba kergetik az országot. Az országgyűlés óriási többsége esodálatos szónoki erővel veri halomra az obstrukciók minden argumentumát. Sőt a függetlenségi pártból is akadnak olyanok, kik gondolkozó fejükkel belátják, hogy az obstrukció végtelen kárára van nemcsak a magyar parlamenti életnek, hanem az egész országnak is, mert késlelteti azon kérdések végleges rendezését és megoldását, melyek szoros összefüggésben vannak Magyarország gazdasági életével.

Igy tehát azt látjuk, hogy sem a közvélemény, sem a megyék, sőt maga az országgyűlés sem rokonszenvezik azokkal, kik az obstrukció zászlaját kitűzték. — Kinek kell tehát az a merev ellenállás? Husz-huszonöt képviselőnek, kik terrorizálni akarják az egész országgyűlést. Beszélnek, rőfös beszédekkel mondanak, melyekből élesen kiki a Bánffy báró személye iránt való gyűlölet, úgy annyira, hogy a politikában járatlan elme is észreveszi, hogy itt nem annyira az elvek harszaja folyik, mint a miniszterelnök megbuktatásának terve szövődik.

Amde a nemzet óriási többsége, mely kétes kimeneteli politikai elveknek nem ül fel és igazságtalannak tartja a személyi harszokot, minden alkalommal kimutatja határtalan ragaszkodásával azt, hogy a mostani kormányelnök politikájával meg van elégedve. Érti és tudja ez a nemzet, hogy a politikában a reménynek nincs jogosultsága és egy nemzet biztos fejlődését csak megállapodott elvek diadala segítheti elő.

Magyarország husz év alatt óriási haladást tett minden téren. Alkotásai nagyok, öntudatosak és nevet szereztek neki a művelt külföld előtt, mely a legnagyobb elismeréssel szól minden alkalommal haladásunkról. A nemzetben lakozó őserőn kívül kétségkívül a kormányé az érdeme tekintetben s a ki ezt be nem látja, az nem itéli meg igazságosan a helyzetet.

Az ellenzék — tisztelet a kivételeknek — nem épít, hanem

folytonosan a szél szerepében tetszeleg magának, mely a fennálló kévéket bontogatja és halomra dönti. A hazafiságot monopoliumnak tekinti és a képviselőházban hanggal dominál. Már pedig a legelfogulatlanabb ember is belátja, hogy az ország vitális érdekeit szőözönnel és ismert köz-helyekkel nem lehet megvédeni, arra a pártok együttes munkája szükséges, olyan munka, melyet a szenvedélyesség nem akaszt meg.

Mikor jön el ennek az együttes és a nemzet javát érző munkának az ideje, nem tudjuk, annyit azonban látunk, hogy ezek a naponként ismétlődő torzsalkodások azt a meggyőződést keltik fel sokak lelkében, hogy a mai parlamentarizmus élet nem hasznára, hanem kárára van az országnak.

Egy új választás úgy télviz idején talán elnémitaná azokat, kik most hangpróbákkal akarják a nemzetet megmenteni láthatatlan rémekről.

Koncz Ákos.

— Az esztrák németek proklamációja.

A bécsi rendőrség, mint tudósítónk jelenti, lefoglalta az Ostdeutsche Rundschau-nak, a német nemzeti párt organumának mai számát, mert benne fölhívás jelent meg Wolfnak, hatvanhét városatyának és középiskolai tanárnak aláírásával, Bécs németjeihez intézve. A fölhívás az antisemiták, magyarok és szlávok ellen szólítja sorompóba a németeket. Idézzük belőle a következő részt:

Bécs németjei, a veszedelem elérte esuespontját. Ausztria németjei még sohasem voltak ennyire a németiség ellenségeinek, a zsidóknak, a szlávoknak, a magyaroknak, Rómának és az abszolutizmusnak kiszolgáltatói, mint most, ideális és gazdasági javainkat még sohasem fenyegette ekkora veszedelem. A nép jogait kijátszák s így könnyű a magyaroknak, hogy a gazdasági harcban győzzenek s jogtalan követeléseikhez ragaszkodjanak. A mi saját népünk képviselői megszegik legszentebb esküjüket és egy Luoger szolgálatába szegődnek, a ki nem méltó a németekhez, a ki azt a politikát szolgálja, a mely még ma sem szüntette meg a nyelvrendeleteket, a mely nem sokára a déli Alpeselek táján is új nyelvrendeleteket fog behozni, a mely szláv főiskolákat alapít s a mely annyira fogja vinni, hogy a cseh királykoronázás nem pusztán kívánság, hanem befejezett dolog lesz.

Országgyűlés.

Budapest, november 15.

A levegőben a legnagyobb izgalom. Hire jár, hogy napirend előtt erő felszólalások lesznek.

Egy percze azonban mintha másképen festene a dolog.

Mert a jegyző már kimondja:

— Kálmán Károly!

— Nem úgy, mondja Szilágyi Dezső. Előbb a miniszterelnök kíván szólni.

S csakugyan fölemelkedik Bánffy Dezső miniszterelnök. Az Ivánka Oszkár tegnapi támadásával szemben védelmezte magát, de nem a miniszterelnökségét, hanem a főispánságát. Kimutatta, hogy ő sohasem palástolta a tisztviselők visszaéléseit, a minthogy őt elnézéssel nem is igen vádolták, még sokkal inkább brutális kegyetlenséggel.

Aztán a szabadelvűpárt éljenzése közben még csak ennyit mondott:

— A személyes támadásokra pedig nem reflektálok, mer ezt *önérzetem tiltja.*

Most Tisza István gróf kért szót. A mikor személyében érte a leghevesebb támadás, mondotta az őt jellemző higgadsággal neki volt elég nyugodtsága, hogy előbb félremagyarázott szavait igazítsa helyre. S még ezután sem védte magát, hanem előbb — Tisza Kálmánt. S elmondotta, hogy ez a Tisza Kálmán, aki neki édes atya, nemcsak ki nem használta pozícióját, hanem olyan anyagi bonyodalmakba jutott, hogy hosszú időbe és nagy munkába került, míg ezekből a bonyodalmakból kivergődhetett. Ez a kemény feladat ő reá, a fiura várt. S épen ezért szánta el magát, hogy közgazdasági téren érvényesíti képességeit, mert csak így vállhatott lehetségesse, hogy egyfelől a bonyodalmakat elhárítja, másfelől pedig, hogy anyagi függetlenségének biztosításával idejének egy részét a közügyeknek is szentelhesse. Ezt elérte. Ha most ezért személyes sértésekkel illetik, azt nem a *Házban intézi el*, mert őt hivatalos állása nem gátolja a szabad cselekvésben. Itt csak azt jelenti ki, hogy a míg testi és lelki képességei engedik, minden támadás daczára is megmarad választott utján.

Egyszerre többen kiáltották:

— *Igy beszél egy ur, aki dolgozik!*

Még Olay Lajosnak is volt napirend előtt néhány szava:

— Cselekszem meggyőződésemet szerint s hogy aztán Ivánka urnak mit tetszik rólam gondolni, azzal én nem törődöm.

S ezzel a tegnapi dolog *parlament*i része most már el volt intézve. Következett a napirend. De Kálmán Károly helyett, akit pedig a jegyző már fel is hívott, előbb Hock János szólalt fel. Egy klubbeli hasonlattal kezdte — a kártyajátékból. Azt mondta, hogy a két állam kormányfőit hárdujátékok játszanak s a többség tagjai, mint politikai kibicsek, inkább bíznak a Bánffy Dezső báró szerencséjében, mert fortélyos játékos és mindig ő huzza be a kasszát. Ezért pusztán ándungból ráragják a miniszterelnök ismeretlen kártyáira a pénzt, de nem a magukét, hanem az országét.

Ebből a hasonlatból mindenki azt vette ki, ami neki tetszett.

Rakovszky kéjelgett:

— Ó huzza be a kasszát. Nagyon jó. Kubiknak másik szó tetszett.

— Ándung! Kitűnő!

Végre az öreg Mócsy is boldogan suttozta:

— Nem a magukét! Hanem az országét!

Szóval a hasonlat minden hü ellenzékinek tetszett. A beszéd maga azonban kevésbé. Mert az egy kicsit unalmas és

terjengő volt s csak egy-egy füresa hasonlat szerzett pillanatnyi derűtséget. Például, amikor azt mondta a Pulszky Ágost eszéről, hogy esavargós uton tör magának rést, mint a — dugóhúzó. Vagy a mikor azt mondta, hogy a hajdan jogaira büszke magyar most ott gubbaszt az éléskamrában és várja az — etetést. Vagy később, amikor a nemzetet ahhoz a puhányhoz hasonlította, akiről csak sejtjük, hogy él, mert a — gyomra funkcionál.

Szünet után Boda Vilmos függetlenségi beszélt.

Utána pedig Hentaller Lajos szólalt föl a Hentzi szobor áthelyezéséről, amit Magyarország Dreyfus-ügyének nevezett.

Hentaller után többszönök nem beszélt, mire Szilágyi a vitát általános meglepetésre bezártnak jelentette ki. A záró beszédekre holnap kerül a sor.

A vita vége.

— november 16.

Miután huszonkilenc napon keresztül az obstrukció hívei elmondták minden elképzelhető, ami a dolgra nem tartozik, ma végre elfogytak a szónokaik. Szilágyi Dezső kinyilatkoztathatta, hogy mivel több szónok nem jelentkezett, a vitát bezárja és következnek a záróbeszéd.

Valami nagy emóciót e kijelentés nem keltett, hiszen csak a napirendvita végéről van szó, a mi azt jelenti, hogy kezdődik a vita. A szabadelvű párt nem helyez nagy súlyt arra, hogy milyen czímen folyik a munkátlanság, felsőséges nyugalmából nem zökkenti ki semmi. Ma is, mikor az első zárószónok meglepetéséből, hogy már nem kerül rá a sor, alig tudott felocsudni, készséggel járult hozzá kívánságához, hogy beszédét csak holnap mondhasse el. Tizenkét órakor zárult a mai ülés. Bizony az országnak mindegy, hazamennek-e a képviselő urak, vagy tovább beszélnek-e két óráig.

Visszatekintve a huszonkilenc napos vitára, nem találunk benne mást, csak sivárságot és meddőséget. A nagy

roham a legrutabb és legrozsdásabb fegyverekkel intéződött. Az eleje mintha még hasonlított tartalmas vitához, beszéltek kvótáról, kiegyezésről, de hogyan? — Kvóta, kiegyezés nincs napirenden. Összszelhalásztak osztrák államférfiui nyilatkozatokat, azokkal polemizáltak a magyar miniszterelnök ellen. Csakhamar felhagytak ezzel a taktikával s mondanivalójuk fogytán rákényszerültek, hogy akeziójuknak igazi színét mutassák: megkezdték nyíltan a személyes hajsztát a miniszterelnök ellen.

A mikor állítólag tárgyilagosan beszéltek, akkor is személyes intencziójuk volt. Mindaz, a mit kvótáról, kiegyezésről mondtak, csak ürügy volt, hogy a miniszterelnököt személyében megtámadhassák. Később csak bevallották, a mit kezdetben rejtegetni akartak, de maga a szándék nem változott. Felforgatják az ország rendjét, veszélyeztetik legvitálisabb érdekeit, nem nézik a megakadó sürgős elintézni valókat, azért, hogy a Bánffy-kormányt megbuktassák. Súlyedtebb alapja obstrukciónak még nem volt a mostaninál s bizony nagyon is érthető, ha a közvélemény méltatlankodva felzudul ellenük s hova tovább el fogja őket söpörni.

Ami ezután következik, csak folytatása lesz a napirendvitának. Az indennityjavaslat kerül majd tárgyalásra és a szónokok újból szóhoz jutnak és újra elfogják mondani, a mit már az unalomig hangoztattak.

Mi sajnálattal nézzük a parlamenti niveaunak e szomorú sülyedését és kiaknázását a házszabályok lézagainak arra a célra, hogy a képviselőház ne teljesítse azt a hivatását, mely számára voltaképpen létezik. De bizalmat meritünk a szabadelvű párt egyértelmű, hazafias eltökéltségéből, mely kész arra, hogy az országot és a parlamentárizmust, bárhogy alakuljanak is a viszonyok, megvédje az obstrukció romlása ellenében. Akik — ismerik a párt elszántságát — bizalommal nézhetnek a jövő elé.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Anglia és Franciaország.

Budapest, november 16. Kimberley lord tegnap este egy lakomán, a melyet Kitchener basa tiszteletére rendeztek, beszédet mondott, a melyben kijelentette, hogy a szabadelvűek egy emberként támogatják a kormány politikáját az egyiptomi kérdésben — ugymond — az egész ország áll Salisbury mögött. A Fasodából való kivonulás nem megalázása Franciaországnak. De határozottságra is van szükség, hogy Anglia megtartsa indokolt jogait.

Lázadás Havanna szigetén.

Budapest, november 16. Havannából táviratozzák:

A fellázadt rendőrkatonákat ma az Alicante gőzessel Spanyolországba szállították.

Kubából Keywestbe érkezett hírek szerint Puerto Principében és Nuevitasban a 7000 főnyi rendes spanyol katonaság között lázadás ütött ki. A csapatok követelik, hogy mielőtt Spanyolországba viszik őket, fizessék ki hátralékos zsoldjukat. A lázadást végtére ígéretekkel esendesítették le.

Egy e hó 13-án kelt havannai távirat szerint Sagasta miniszterelnök azt táviratozta, hogy a csapatok kifizetésére kért 30 millió pezetát elküldhetik, Blanco tanácskozássra hívta össze a tábornokokat.

A Maine-street elején ágyuk vonultak fel. A helyzet nagyon komoly, mert a pártokat csak azzal esondesítették le, hogy a pénz utban van.

Egy másik havannai távirat szerint a lázadó katonák közül 45 főczinkost tartóztattak. A zsoldok kifizetése céljából a kormány Havannába 425,000 font sterling értékű Londonra szóló váltót bocsátott ki. Ebből két spanyol bankár 120,000 fontot vett át, ellenben a nem spanyol czégek tartózkodtak az üzlettől.

TÁRCZA.

Emlékezés a jó asszonyról.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —

Írta: **Koncz Ákos.**

Szomorú, ködös, lombtalan novemberi napon temettük el a jó asszonyt, ki e nevet valóban megérdemelte. Szép volt a lelke, áldásos az élete, nemes a szíve s körében a szent megelégedés és édes boldogság napja ragyogott. Igazi nő volt, a legjavából. Eszményképe az asszonyoknak, boldogsága a körnek, melybe végzete helyezé. Templom volt a háza, szeretet volt e szentély öröklámpája s ő tiszta lelkü papnője a család oltárának.

S most árva az oltár, lehullott ékesége. Sötét a templom, a lámpa kialudt és egy igaz szeretet elszállt a földről. — Menybe költözött az a szív, melynek minden egyes dobbanása imádság volt azokért, kiket szeretett. Neki egy egész világ volt az ő kis családja. Harminczöt év közös öröme, együtt érzett bánata fűzte össze a paplak boldog lakóit. Ha szenvedtek, mert hisz ki ment az élet töviseitől, összefolytak könnyeik s nyomukban kihajtott a remény öröközödjé. Nemes szívük édes örömeit is megosztották egymással, mert egyek voltak a szeretetben.

A boldogság enyhe, esőndes, egymás megbeesülésének selyempárnájával kibélelt fészek volt az ő háza. Olyan volt az ő egész élete, mint egy nyugodt szívnek édes álmai. Csupa összhang, ritmikus zene, melyet nem zavart meg semmi zaj. Uralkodott családján szívével és szeretetével. Meghódolt a kis fészek nemes lelke előtt. Érezték övéi becsét s azt, hogy mily kincsét birnak benne — Szeretéből és költészetből táplálkozott a kis család és ezen két örök forrásból merítették elborult és derült napjaikban.

És éppen azért lelkük üde maradt, bár az elszálló idő megezüstözte hajukat. Családi képet szebbet ritkán láttam, mint abban a kötornáczos paplakban. Mintha csak most fűződött volna szívük össze a szerelem aranyszálával. Mennyi gyöngédség, mennyi idealizmus volt abban a két szívben, melyet a Gondviselés azért hozott le a földre, hogy megmutassa példáját az igaz szeretetnek ebben a sivár világban, melyben az igaz szeretet csak elvélve talál állandó lakásra. Multak az évek felettük, de ők nem vették észre a rohanó időt, mert szívük fiatal maradt. Egymásban éltek, egymásért, lesve egymás gondolatát, megértve szívük dobogását. Átérezve egymás bajait, megosztva szép lelkük örömvirágait.

A felkelő nap az ő boldogságukat látta, a lenyugvó alig várta az ébredést, hogy első sugarával megcsókolja azt a kis fészket, melyben az igaz boldogság lakott. Az ő igaz boldogságukról, szent örömeikről köteteket lehetne írni s czimlapjukra odairhatnánk arany betűkkel: **ez a házaseslet arany bibliája.**

És ebben a jó asszonyban, ki hivatását nemesen töltötte be, a finom nő tapintat mellett sok tudás, költői kedély és magas szívműveltség lakott. Szerette is mindenki avval a szeretettel, mely egy igazi női lélek megbeesülésének gyökeréből fakad. Borongó arcán a fájdalom mellett ott ült lelkének jósága, az a vonás, melyet az ő kor klasszikus költője az istenség különös ajándékának nevezett el remek verseiben, melyekben nagy női jellemeket rajzol. Áldás sugárzott ki a szemeiből, melyek tiszta lelkének mélység tükréi voltak. Szegények anyagya, árváknak gyámola volt a megboldogult s ha azok a könyvek, melyeket jóságos kezével letörölt, egyesülnének sírjánál, virágos lenne az a hant, mely őt eltakarja — örökre.

Nem sokat járt a nagyvilágban. Fény után nem áhitozott, esillogni nem akart, a zajt nem szerette. Családjá és virágjai közt élt legszivesebben, gondtal, szeretettel

Az anarkisták ellen.

Budapest, november 16. A belügyminiszter az ország összes közigazgatási hatóságához rendeletet intézett, melyben elrendeli, hogy az idegen munkásokat éber figyelemmel kísérjék s ha közöttük olyan akadna, akit alaposan lehet avval gyanúsítani, hogy anarkista tanokat terjeszt, azokat háladéktalanul utasítsa ki az ország területéről. — Az országból már kiutasított anarkisták névjegyzékét és arcképeit a belügyminiszter megküldi a hatóságoknak.

Tisza—Ivanka párbaj.

Budapest, november 15 Tisza István gróf segédei, Gajári és Keglevich, valamint Ivanka Oszkár segédei Szentiványi Kálmán és Bolgár Ferencz a felük között felmerült ügyet békésen elintézték. Ivanka segédei felük nevében kinyilatkoztatták, hogy Tiszát személyében sérteni nem akarta. Ivanka holnap valószínűleg nyilatkozni fog a Házban.

VIDÉK.

Hangverseny. Almosd nagy községben a múlt hó folyamán Buday Géza jegyző fáradozása következtében olvasó egyesület alakult, amely életrevalóságának számos tanujelét szolgáltatva már eddig is, rövid fennállása óta. A múlt napokban Bay Sándor földbirtokos, elnök indítványa folytán egyhangulag és nagy lelkesedéssel megválasztotta az egyesület tiszteletbeli elnökévé a székelyhídi járás népszerű főszolgabíróját Kovásznay Marczelt. Szombaton pedig (e hó 12-én) az ovoda szépen díszített termében hangversenyyel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendezett saját pénztára javára, mely szellemileg és anyagilag egyaránt fényesen sikerült — s amelyen megjelent a vidéki intelligencia teljes számban. A műsort a dalárda kezdte meg, előadván Donizetti „Ezred leánya” cz. opera egyvelegét. A kizárólag földmi-

vesekből álló dalárda éneke egészen elragadta a nagyszámú közönséget, az összhangzat és a precíz előadás meglepett s mindezt egyedül Sehleinig Gábor ev. ref. tanító érdeme. Ezután Balogh Elemér felolvasta a „Falusi élet” című pompás humoros rajzát. Kardos Gyula pedig előadta a „Szeretem a nőket” cz. monológot, mely zajos tetszéssel fogadtatott. Az est fénypontja volt Fisch Lajos hegedűjátéka, a kinek bravuros játéka mindenkor nagy tetszést arat. Endre sikerrel szavalt. A műsort a dalárda rekesztettebe Szentirmay Elemér dalával, a mely ének szintén kitűnően vált be. A négyest 25 pár tánczolta.

Jelen voltak: Asszonyok. Bay Sándorné, Buday Gézáné, Berger Antalné, Balogh Lajosné, Balkó Józsefné, Balogh Endréné, Izsák Antalné, Balogh Pálné, özv. Fráter Zoltánné, Fényes Endréné (Székelyhid), Kőhalmy Ferenczné (Nagy-Léta), Végh Pistáné (Bagamér), Sehleinig Gáborné, Steiner Béné, Nagy Dánielné (Er-Olaszi), Fráter Istvánné, Szekeres Gyuláné, Gránát Sámuelné, Ember Józsefné. Leányok: Bay Katicza, Dobsa Olga (Er-Semlyén), Kőhalmy Margit és Ilona (N.-Léta), Buday Erzsébet, Anna és Margit, Szász Matild (Bagamér), Varga Róza, Szilágyi Antónia (Gyula), Fényes Lenke és Szeréna (Székelyhid), Balkói Janka, Eráter Irma, Steiner Etel, Spitz Ella és Bot Eszter.

Felülfizettek: Bay Sándor és Balkó József 4—4 frt., Fráter István és Spett József 2—2 frt., Noszlopy Gyula, Fényes Balázs, Végh József 150—150 frt., Fisch Lajos, Ember József, Spitz Kálmán, Nagy Dániel, Baródy Zoltán és Fráter Zoltán 1—1 frtot., Wechsberg János, Nagy Emil, Kauffmann Lévi, Végh István, Ehrenfeld József, Kauffmann Ignác, Dávid Salamon, Izsák Antalné, Fényes Endréné, Molnár Béla, Kőhalmy Ferencz, Fényes Berta, Zrínyi Róbert, Szunyogh Zsigmond 50—50 krt., Kardos Gyula és Steiner Béni 30—30 krt., Gaál Gyula 11. A felülfizetők fogadják ez uton is a rendező bizottság hálás köszönetét.

Iskolai bál. A nyir-vajai új iskolában f. hó 13-án táncmulatságot rendeztek, melyre a helységbeliek vallás- és rangkülönbség nélkül hivatalosak voltak. A szép nagy iskola szülékkel, ifjakkal s gyermekekkel megtelt. A táncmulatság legszebb rendben folyt le s délutáni 2 órától másnap reggeli 3 óráig tartott. A szép rendet az egyházi előjáróság, nemkülönben Kiss Miklós főbíró tartotta fenn. A bál tiszta jövedelme 24 frt 89 krt tett ki, melyből az új iskola legszükségesebb tanszerei fognak bevásároltatni. A belépti díjon Kiss Teréz 50 krral felülfizetett.

Zártörés. Nyir-Vaján Fischer Herman pénzéjét ismeretlen egyének feltörték s határozatlan mennyiségű bort vittek el magukkal: a tetteseket nyomozzák

SZÍNHÁZ.**Színházi műsor.**

Szerdán, november 16-án, („C” bérletben) *Bagdadi hercegnő*, színmű.
Csütörtökön, november 17-én („A” bérletben) *Az aranyember*, dráma.
Pénteken, november 18-án, („B” bérletben) *Mártha*, opera.
Szombaton, november 19-én, („C” bérletben) *Mártha*.
Vasárnap, november 20-án, délután 1000 év; este rendez helyárrakkal, (bérlet-szünetben): *Fekete rigó*, népszínmű. Irta: Géczy István.

* **Az egér.** Pailleron szellemes szalon vigjátéka az egér került tegnap színre telt ház előtt. Nem is csoda különben, hogy telt ház volt, mert hiszen ez a francia darab telve van szellemességgel, ötlettel s hiányzik belőle a pikantéria, a kétértelmű kifejezés, a némely helyeken kissé hosszadalmas dialogokért pedig kárpótolt a sok sziporkázó ötlet. Az előadás jól folyt le, mit különben megmagyaráz az, ha figyelembe vesszük, hogy Komjáthyné, Halmy Margit, Fáy Flóra, Szabó Irma, Csigaházy Etel és Székely Sándor voltak a szereplők. Az előadás mozzanata Komjáthyné játéka volt.

ápolva lelkének örömeit. Háza és szíve azonban nyitva volt tisztelői számára mindenkor. Társalgása nyájas és lekötelező volt. Szellemes férje oldalán virággá fejlődtek ismereteinek hajtásai, Költői lélek volt mindkettő, ne csodáljuk tehát, ha egy hosszú életen keresztül gyönyörködtek egymás szívkinészeiben. Szerették egymást s megértették. Lelkük összhangja boldogságot teremtett családi életükben. Mindketten rajongtak az eszményért, útjuk egy volt 35 éven keresztül, érzésben és szeretetben gazdag évek, melyeknek szent nyugalomát egy pillanatra sem zavarta meg a félreértés.

Háza valóságos földi éden volt. Nyugodt érzések, virágillat és madárdal közt éltek s szemeikben csak akkor gyülemlett könny, midőn egyetlen gyermekükben szívök vágyának teljesülését látták. Ez volt a jó anyának legszentebb öröme. Edes érzéssel esüggött egyetlen fián, kit hosszán tartó testi szenvedései közepett vigasztalásul adott neki a gondviselő Isten, mert szenvedő leányát nagyon szeretete.

Szívjóság, gyöngéd kedély, ideális lelkület jellemezték a megboldogultat. Mint anya és feleség páratlan volt. Élete minden percét magasztos női kötelessé-

geinek áldozta, hasonlítván a hófehér gyertyához, mely midőn másoknak világít, önmagát emészti fel.

Otthonának anyyala volt és szép lelkének nemessége ragyogó színnel vontta be a boldogságnak esőndes hajlékát.

Istenfélő volt, lelkében imádsággal, ajkain fohászokkal. Böles asszony volt, ki tudta, hogy az igazi vallásosság nem a fellengző lélek hevületeiben s a felesillanó eszmékben nyilvánul, hanem a gyakorlati kötelességek végrehajtásában. Könyörületes szíve felöltöztette a szegényt, kegyeret adott az éhezőknek és a földre sujtottaknak jajszava elhalt az ő kedves vigasztaló szava hallatára.

Ritka példánya volt az igazi nőnek. Életéből tanulhatnak azok, kik nemessé akarják formálni szívüket. Élete nyitott könyv, telve jó cselekedetekkel, hivatkozás nélkül. Eszményképe volt a jó asszonynak, a hű hitvestársnak, az edes jó anyának.

És most a fészek éltető lelke elszállt. A ház anyyala égbe vágyott, jó szíve megszűnt dobogni. Kesergő férje keresi őt, de nem találja, fia siratja, de nem tudja visszasírni az elköltözöttet. — Kertjének elhervadt virágai, ha újra életre

kelnek a tavasz fuvalmára, nem üdvözölhetik őt illatukkal, ékeikkel. A csevegő madarak keresni fogják urnőjüket, kit annyiszor édes merengésbe ringattak dalaikkal. De leginkább keresni fogják őt a szomszéd ház szegényei, kik áldott szíve jóságos melegénél elfeledték a sors nehéz csapásait.

Nyugodjál esőndesen te jó szív, nemes lélek, eszményképe az igazi nőnek. Emlékezed ne muljék el s legyen vigasztalásul emléked az embereknek, kik az igazi nőkben a világ boldogítóit áldják. Imádkozzál ott fent az Isten szívében itt maradt családotért, kik halálukig fognak siratni. Kérd a Mindenhatót, hogy adjon nekik vigasztalást, nehogy leroskadjanak a csapás alatt, mely szíven találta őket. Lebegjen szellemed felettük légy most már nemtője annak a fészeknek, melyben harminczöt éven keresztül napsugárként világítottál és melegítettél.

Imádat bizonyára meghallgatja az ég, mert jó voltál és a nemes lelkek imájára az Isten szíve is feldobog.

Legyen áldott emléked asszonyok legjobbika!

A vén kisasszony szerepébe pompásan beleélte magát. Annyi kedvvel, oly művészién játszott, hogy több ízben nyílt színen is tapsolták. Szabó Irma a czir szerep személyesítője kedvesen játszotta a naiv, félénk természetű kolostorból kikerült leánykát. T. Halmi Margit kis szerepét sok művészi vonással ruházta fel. Fáy Flóra amilyen elegáns megjelenés volt, époly hatásosan játszott is. Csigaházy Etel természetes játékkal tünt ki, Székely Sándor (Simiers Marquis) alakításán meglátszott az igyekezet, amde a beszédben több természetességre kell törekednie.

* **A Petőfi-társaság a színészeti jubileumon.** A debreczeni színház száz éves jubileumára a fővárosi és a vidéki irodalmi társaságok meghívást kaptak a rendezőségtől. A Petőfi-társaság az ünnepélyen nagyobb küldöttséggel képviselteti magát. A küldöttség tagjai: Bartók Lajos alelnök, Abrányi Emil, Prém József, Szabó Endre, Szabóné Nögáll Janka, Kenedi Géza és Szana Tamás. — Ez illusztris társasággal jön városunkba Abrányiné Wein Margit, az opera ünnepelt művésznője. Reméljük, hogy engedni fog a közöhangságnak s a jubiláris díszelőadásán az ő büvös szép énekében is gyönyörködhet az ünneplő debreczeni közönség.

NAPI HIREK.

— **Emlékünnepély a kereskedelmi akadémiában.** A kereskedelmi akadémia dísztermében november 19-én, délelőtt fél 11 órakor, Erzsébet királyné emlékére ünnepélyt rendeznek a következő műsorral:

1. Hymnus, Erkel F.-tól. Előadja a Kereskedelmi Akadémia ifjúsági zenekara.

2. Bayer Ferencz igazgató megnyitó beszéde.

3. Abrányi Emil: „A nyolczadik tör” cz. költeményét szavalja Klein Samu I. évf. tanuló.

4. Országgs gyászünnepen, Zsaskovszky E.-tól. Vegyes karban előadják a női kereskedelmi tanfolyam 16 növendéke és az ifjúsági énekkar tagjai.

5. Torkos László: „Nagyasszonyunk — halva” cz. költeményét szavalja Gerber Jenő III. évf. tanuló.

6. Gyászdal, Méder M.-tól. Férfikar, előadja az ifjúsági énekkar.

7. Labancz Mihály tanát emlékbeszédje Erzsébet királyné fölött.

8. Eltávozás. Gyászdal Deák G.-tól. Előadja az ifjúsági zenekar.

9. Dömötör Pál: A temetés után cz. költeményét szavalja Csupó László I. évf. tanuló.

10. Szánd meg Isten a Magyar! Erkel F.-tól. Vegyes karban női kereskedelmi tanfolyam növendékei és az ifjúsági énekkar.

11. Dr. Bayer Ferencz igazgató zárószava.

— **A holnapi választás.** Holnap, esütörtökön lesz a városi bizottsági tagválasztás napja, melyre erősen készülnek a pártok, hogy jelöltjeiket győzelemre juttassák. Pártunknak öt jelöltje van a különböző kerületekben, kik nemcsak pártunknak buzgó tagjai, hanem a városi közügyek iránt való meleg érdeklődésüknek minden alkalommal kiváló jelét adták. Első sorban említjük meg a tiszántuli ev. ref. egyházkerület ősz püspökét, hegymegi Kiss Aront, ki a piacz-utcai vál. kerület jelöltje s ki magas állásával és a város nagyságát minden téren előmozdító munkásságával

már régen rászolgált arra a bizalomra, mely megtisztelő a polgárság részéről. Pártunk második jelöltje a piacz-utcai kerületben **Balkányi Miklós dr.**, ki sokoldalú tehetségét évek óta városunk szellemi és anyagi javára fordítja. Harmadik jelöltünk ugyan ezen kerületben **Szántó Sámuel dr.**, a kereskedelmi akadémia tanára, ki tudásával nemcsak egyik legelőkelőbb tanintézetünk életető lelke, hanem a közügyekben is ott látjuk az első és legjobb munkások közt. Negyedik jelöltünk a varga-utcai kerületben **Ericz Ernő**, a m. kir. államasutak felügyelő-főmérnöke, ki mint az itteni üzletvezetőség főtisztviselője hozzáított szívével és munkaerejével Debreczenhez és annak társadalmához. — Ötödik jelöltünk a hatvan-utcai kerületben **Csatth Zsigmond**, postás táviró főnök, kit osztatlanul szeret és becsül városunk közönsége azon igazán meleg vonzalmáért, mely őt hozzánk köti. Igen, ők a mi pártunk jelöltjei, kiknek nevével bizton megyünk a választási harcba azon reményben, hogy nevük fényes győzelemmel kerül ki az urnából.

Felkérjük éppen azért városunk összes szabadelvű polgárait, hogy holnap sorakozzanak és adják szavazatukat jelöltjeinkre, kik már eddigi munkásságukkal is kiérdemlik a bizalmat.

*
Választási helyek: a hatvan-utcai választókerületben **Reáliskola-utca** 1-szám alatt. A varga-utcai választókerületben: a **vármegyeház nagyterme**. A piacz-utcai választókerületben: a **városháza nagyterme**.

Választási elnökök: a hatvan-utcai kerületben: **Szabó Antal**; a varga-utcaiban **Váczy János**; a piacz-utcai kerületben: **Kemény Mór dr.**

— **Csokonai születésnapjának évfordulója.** Holnap lesz **Csokonai Vitéz Mihály** születésnapjának évfordulója. Az ifjúság ez évben fölújítja a „Csikóbörös kulaes” dalosajku poétájának emlékét. **Csokonai** speciálisan debreczeni költő, nemcsak azért, mivel itt ringatták bölcsőjét, — mert nemes szíve a debreczeni anyaföld röge között porladozik. — hanem azért is, mert a mi szívünkben dalolta dalait, itt ajzotta föl először az ifju diák lantját, melynek zengése ugyan csak innét hódította meg az egész hazát. A lant hurjai is itt pattantak el. Ezért oly különösen drága nekünk Csokonai. A főiskolai ifjúság a debreczeni nagy poéta, a kollegium örök büszkeségének emlékét nem hagyja elenyészni, hanem földézi születésnapjának évfordulóját. Az ünnepély a szobornál fél 4 órakor lesz holnap, esütörtökön d. u. a főiskolai énekkar közreműködésével. — Az emlékbeszédet **Kun Béla**, joghallgató mondja, alkalmi ódát pedig **Kovács Kálmán** szaval. — A főiskolai ifjúság tisztelettel meghívja a szépnek ígérkező, kegyeletes ünnepélyre a nagy közönséget, mely érdeklődéssel csak buzditni fogja az ifjúságot hasonló szép, nemes és kegyeletes ténykedésekre.

— **A főiskolai Jogász Önképzőkörben** **Korsós István** 4. jh. elnök lemondása miatt működési zavarok állottak be, miért is még a mult héten szerdán tisztújító közgyűlést hívott egybe dr. **Bartha Béla** jogkari dékán e tárgyban, mely ülés a tagok részvétlensége miatt nem volt megtartható és csak ma d. u. 6 órakor lesz megtartva. Az elnök személyére nézve erős korteskedések folynak; egyik részről **Balogh János** 4. jht akarják, a jogászfjúság zöme azonban **Mocsáry Miklós** 2. joghallgatót ellenőrt akarja elnöknek megválasztani, ellenőr **Fáter Ernő** 1. jh. v. tag lenne, vál. tag az első évről **Hirschfeld** 1. jh. E jelölés az ifjúság nagy többségének tetszésével találkozik.

— **A kerületi orvosok kérelme.** A kerületi orvosok nemrég kérvényt adtak be a rendőrfőkapitányhoz. Az orvosok több rendbeli újítást kérnek, ami nemcsak rájuk nézve, de a nagyközönségre is rendkívüli előnyökkel jár. A legfontosabb része kívánságuknak az, hogy hirtelen támadt életveszélyek, baleseteknél nem részesíthetik a sebesülteket gyorsan olyan orvosi segélyben, aminőt a betegség természete megkíván, mert nem hordhatnak magukkal mindenféle mentési eszközöket. E végből szükségesnek tartják, hogy egy mentőszekrény beszerzését, melyet a központi rendőrségen helyeznének el s a melyben mindenféle szerencsétlenségek, balesetekhez szükséges segélyeszköz lenne. Nagyobb baleseteknél még az is előfordul, hogy kénytelenek nagymeanyiségű kötszert saját költségükön hozatni s azt a helyszínén nyomban fel is használni. Sürgösebb esetben hiányát érzik a telefont is s azt a város által kéri bevezettetni. Ezek a főbb pontok. A főkapitány véleményezés végett kiadta a kerületi orvosok kérelmét a főorvosnak, ki a ker. orvosok kérelmének minden pontját pártolja, sőt a mentőszekrény beszerzését felette szükségesnek tartja. A főkapitány is hasonlóan a főorvoshoz, pártolja a ker. orvosok kívánságait s a kérvényt már át is tette a tanácshoz. Hiszük, hogy a tanács is teljesíti az orvosok kívánságát, mert hiszen azoknak a kívánságoknak a teljesítése csak Debreczen közönségének előnyére szolgál.

— **A bűn nem marad büntetetlen.** Három duhajkodó, könnyelmű okányi legény, névszerint: **Kerékes Lajos**, **Farkas Elek** és **Nagy Gy. Imre**, 14 évvel ezelőtt elmentek a szomszédos bölesi pusztára, tőköt requirálni. A esősz éppen tetten érve, meg akarta zálogolni őket. A legények ellenállottak, sőt, hogy bűnök ki ne tudódják, a szegény s kötelességét hiven teljesítő esősz agyonverték. A vizsgálat ez ügyben megindult, de nem tudott kideríteni semmit sem. A legények pedig mint a kik jól végezték dolgukat, hazajöttek; nem háborgatta őket senki, még tulajdon lelkiismeretük sem. Az ifjak később mind megnősültek, családot alapítottak s a világ szerint boldogul éltek. Most egyikök összegabajodott ősz apjával. A vizsálykodás egész addig ment, hogy kénytelenek voltak egymástól megkülönböztetni, amiért aztán a fiu agyonveréssel fenyegette az öreg apját. A boldogtalan apa saját életét féltve, fiát mint gyilkost fejlentette a szobozlái esendőségre. A befogott fiu kiadott gyilkostársaira s most fogdossák a családi meleg fészekből össze őket, hogy megszámloljanak a földi igazságszolgáltatás előtt az elkövetett bűnökért.

— **Jubileumi udvari érem.** A király október 21-én kelt legfelsőbb elhatározásával, császárságának ötvenedik évforduló napja alkalmából a személye körüli és az udvari méltóságok, hivatalnokok és alkalmazottak részére emlékéremet alapított.

A magyar hivatalos lap az emlékéremre vonatkozó alapszabályokat mai számában közli.

Az érem, mely hivatalosan a „Jubileumi udvari érem” nevet kapta, előlapján a király képmását, hátlapján pedig a következő felirást viseli:

„Franciscus Josephus I.
Quinquagenarii Regni
Diem festum Celebrans
II. Decembris
MDCCCXCVIII.”

Az érem tojásdad alakban aranyból, ezüstből, vagy bronzból kétféle nagyságban van verve s a mell baloldalán fehér szegélyű vörös szalagon viselendő.

Az érem szalagja a férfiak részére való nagyobb érmeknél sima szalagdarab, ezen keresztben érezesattal, mely az „1848—1898” felirást viseli; a nők számára való kisebb érmeknél keskeny szalag csokorba van kötve.

A jubileumi udvari érmet megkapják mindazok, kik 1848. december 2-től 1898. december 2-ig terjedő időben a király személye körül, illetve a király udvartartásában szolgáltak.

— **Városi ingatlan eladása.** A városi tanács közhírré teszi, hogy a folyó 1898. év november hó 24-iki rendes közgyűlés napirendjére a törvényhatósági bizottság intézkedése folytán az ispotály-utca 19-ik sorszámú puszta telek elidegenítése felett a törvényszerű névszerinti szavazást kintüzte.

— **Vörheny differitisz.** Gyermeknek réme a vörheny és differitisz pár hét óta terjed városunkban. Mindennap fordul elő pár megbetegedés, de még ezideig enyhébb lefolyással, komolyabb veszedelem nem fenyeget. A hatóság minden óvintézkedést megtett, hogy a veszedelmes betegség ne terjedjen.

— **Köszönetnyilvánítás.** Nincs olyan fájó seb, amelynek ne volna enyhítő balzsama. A legsötétebb bánatot is hajnali fényrel sugározza körül a jó szívek őszinte részvéte. Erről teszünk bizonyosságot mi, kik a legnemesebb lélek távozása miatt keseregünk. Ha volna kétezer kezünk, még az sem volna elegendő, hogy hálással szorítsuk meg azok jobbát, kik mélyseges bánatunkban a részvét olajágával jöttek el hozzánk s kísérték ki velünk együtt sirágyára drága kedvesünket. Ha volna ezer ajkunk, még az sem tolmácsolhatná méltóképen azt a forró hálát, mely a fájdalom szomszédságában betölti szívünket. A fájdalom sir, zokog, a hála enyhít, vigasztal, könyeket szírt föl, mint jöltevé sugár. Oh! Mily sötét az az éjszaka, amit a halál keze sző s a sötét égboltozaton, mily fényesen ragyognak azok a csillagok, melyeket a szeretetnek Istene szelnes lelkek szemében gyulaszt föl, hogy sugárai bevilágítsák a sötét, borongó éjszakát. Fogadja leghálásabb köszönetünket a nt. s tek. egyháztanács, a nt. lelkészi kar, városi előljáróság, tanári s tanítói testület, a nemes ifjúság hírlapjaink szerkesztőségei s általában a nagyközönség. Mint drága emléket őrizzük meg ama részvétiratokat, melyek mindannyian a szerető részvét tolmácsai. Itt e lapok sorai vigyék el mindazokhoz köszönetünket, kik csak egyetlen könyvet is ejtettek értünk. Mindegyik könyv egy-egy drága gyémánt előttünk. Legyenek áldottak részvétökért. Debreczen, 1898. november 15. A gyászoló család nevében **Könyves Tóth Kálmán, dr. Könyves Tóth Mihály.**

— **Szökött katona.** Hende Gábor vérsorogi oláh pásztor legény két hónapig se viselte még a császár ruháját, máris megunt a gyöngyvetet. Mint annak idején megirtuk, Hende Gábor elszökött a nagyvárad varból, a 37-ik gyalogezred hatodik századból. Aóta bujgokolt, járta na vármegyét, miglen a mult szombaton je resorog határában elfogták a esendőrök. Ott tanyázott a fiu a kukoriczásban napok óta, s csak éjszakára járt haza az özvegy anyja lakására nagy titokban. A esendőrök vasraverve kísérték be a nagyvárad a tonai parancsnoksághoz.

— **Eltűnt század.** Özvegy Kovács Gyuláné Árpád téri szatócsüzlettulajdonos panaszkodott ma a rendőrségnél, hogy a kiszolgáló asztalról elloptak 120 forintját. Ugy esett meg a dolog, hogy Kovácsné anyja számolgatta a pénzt s e közben elaludt. Az üzletben az alvó öreg asszonyon kívül nem volt senki. Rontó Dániel cigány éppen ekkor tért be az üzletbe. Szemet szurt neki a pénz, elemelte s eltűnt. Az üzlet tulajdonosa észrevette, mikor Rontó az üzletből kiment, de nem tudta, mi történt, csak anyjától értesült, hogy a pénzt ellopták. Keresték a cigányt, de már nem találták. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Kegyelem a bacillusoknak.** A bécsi pestis alkalmából kegyetlen hajszát indítottak némely hírlapok a bakteriológiai intézetek ellen, melyekben tudvalevőleg tudományszomjas, pápaszemes doktor urak tenyészítik a bacillusokat. Most aztán — látván a bacillusok elleni animozitást, az országos közegészségügyi tanács felterjesztést intézett a belügyminiszterhez, hogy mint a közegészségügyi intézkedések legfőbb öre, a bakteriológiai intézeteket, úgy mint a bakteriológiai vizsgálókat, épen a közegészségügyi érdekekben, az indoktalan félelemből vagy bármely más okból származó a közművelődéssel is ellenkező támadások ellen vegye védelmébe és oltalmába.

— **A keztyűk.** Sokat nevetnek a kaszinóban Gyuri ur esetén, a ki egy idő óta nagyon teszi a szepet egy vidéki primadonnának. A minap is bizalmas együttlétben vacsoráztak egy fogadóban. Gyuri ur reggel felé ment haza. Másnap ebédnél az asszonyka, már mint a feleség — feltűnő hidegen fogadta.

— György ur kérem. — a tegnap rajta volt ruháját kivásaltatni elküldöttem a szabóhoz, a kinek az inasa alig egy félórája ezt hozta vissza, — hogy bentfelejtődött a kabát zsebében.

És az asszonyka haragosan összevont szemöldökkel kapja elő a hátratett kezében tartott egy pár hosszú, elegáns keztyűt.

— Hogy került ez a maga kabátjába?

György ur elpirul, elsápad, de hát — „esőpp eszem ne hagyj el” — hirtelen keresztülvillan a fején valami okos gondolat:

— Igen édesem, a Bandi öcséménél voltam tegnap este teázni és a feleségének egy jó barátját kísértük haza kocsin, — persze négyesben, tudod, a nagy batárban — és így nem kellett ő nagyságának keztyűt huznia, hát én tettem zsebre, pusztán udvariasságból és így nálam maradt. De majd eljön érte Bandi még ma.

— Igen? — ez az asszonyka látszólag megvigasztalódott.

Gyuri ur persze lóhalálában szaladt az öcséséhez:

— Huj, te Bandi! Eredj csak rögtön a feleségemhez és mondd, hogy eljöttél a keztyűkért, a miket nálam felejtett az este X-né öngyása. De ügyes légy ám!

Bandi ur megy is, de sokkal erényesebb ur, semhogy a helyzetmagaslatára

emelkedett volna és odaáll a sógoraasszonya elé:

— Hilda kérem! A Gyuri valami keztyűkről beszélt nekem az imént, legyen szives adja ide őket, mert úgy látszik, nagyon meg van miattuk rőkönnyödvé.

Gyuri ur azóta fogadóban lakik...

— **A rendőri riporter, mint költő.** Benko Lina brassói szobaczieza gazdájától bort lopott, amiért letartóztatták. Ez a megrendítő esemény arra inspirálta a Brassómegyei Hírlap rendőri tudósítóját — akit a muzsa egy önfeléd pillanatban homlokra esékolt — hogy ékes rigmusokban írta meg lapjában, még pedig ilyenformán:

Benkő Lina szobaczieza, bort ha talál meg is issza. Ha nem talál keres, kutat, a pinczében reá akad. Nem az övé, Renoviché, hanem azért ő elvivé. Szedte-vedte rosz Linája — Adler Rezső a gazdája — borlopás a tudománya. Nem csak lopja, meg is issza. babájával meg sem osztja. No de Lina rajta vesztett, lumpolatásnak vége lett a dutyiba be kell menni, mért: mert rendnek muszáj lenni!

x **Árvay és Társa** es. és kir. udvari szállító cég Budapestén, a hölgyvilág óhajának tett eleget, midőn az eddigi ruházati osztályt megnagyobbítva külön osztályt létesített szörmeárúkból. A szörmeárú ipar hazánkban ugyanis eddig nem állott a magasabb nivón és így az előkelő hölgyvilág leggyakrabban külföldön rendelte meg szörme konfekció szükségleteit. Az Árvay cég egyetemben a párisi teleppel, I. „Rue Ambroise Thomas” gondoskodott arról, hogy e tekintetben a legkényesebb igényeknek is megfelelhessen. Ugyanis a bécsi utca 9. számú tárházában ezentúl csakis eredeti párisi szörmemodellek szerint jaquettek, séta köpenyek volan-gallérok és más konfekciók a legszakavatottabb munkaerők hozzájárulásával, a legizlésesebben és legszolidabban készülnek. Az ezidei szörmeárúkból, úgy mint Persianer, Szalskiné, Czoboly, Nerz, Chinchilla és moirirozott astrachanból állandóan dus a választék.

x **???** Mit vegyünk férfiaknak Karácsonyra? Határozottan a legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok férfiak részére Schwartz Dániel tajtékpipa-metsző üzletében a Bika szálloda épületében kaphatók: u. m. csakis valódi tajtékpipák és szipkák minden alakban és árban, valamint bőrből pénz, dohány- és szivar-tárczák, séta-pálczák ezüst fogantyúval már 4 frttól kezdve, sakk- és dominójátékok a legjutányosabb árban. Kérem a n. é. közönséget, hogy monogramos és czimeres pipákat, valamint szipkákat sziveskedjenek mielőbb megrendelni, hogy kellő időben elkészülhessenek. Kiváló tisztelettel Schwartz Dániel.

x **Uj találmány.** Legjobb a Fáy féle rögtön finomító és szépítő arczereme. Zsirtalan! Higanyt nem tartalmaz! Egy tévely 1 frt, hozzá való szappan 50 kr. Debreczenben kapható: Dr. Rotschnek V. Emil és Tamássy-féle gyógyszerárban, valamint a készítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Alborák meghalt.

Debreczen, november 16.

Ma délelben szörnyű hír járta be városunk területét, u. i. hogy a kedvelt **Alborák meghalt.**

Némelyek ugyan azt mondták, hogy **Dreyfus** halt meg az Ördög-szigeten. Mivel azonban kiderült, hogy Dreyfus nem halt meg, esőkönösen tartotta magát a hír, hogy **Alborák** volt az, aki meghalt.

En feketébe vágva fiakkerbe ülök és rohanok **Gebauerhez**, ki meg is mutatta nekem

a koporsót*), mit Alborák részére rendeltek meg és azon remek koszorút, minek szalagján diszlett e felírás:

A feledhetetlen Alboráknak: A KAKAS MÁRTON.

Pár könnyet törültem szememből és rémitően meghatva éreztem magamat. Szegény Alborák, hát elmentél közülünk. — Egy igen jó pajtást vesztettem benned, holtod sok forintom bánja.

Délután a szerkesztőségben fogalmaztam egy szép nekrológot és leküldtem *rikított ciceróval* szedetni. Ez volt részemről a legnagyobb áldozat, mit tehettem.

Azután levetettem magam a pamlagra és ellágyultam: Szegény jó Alborák.

Azt hiszem el is szenderedtem, mikor lépések zaja ébreszt fel és nagy rémültömré Alborák állott előttem.

— Mit akar itt!! Távozzon? Soha sem szerettem a kísérteteket!

— Pardon, hogy élek, de nem haltam meg!

— Ön nem halt meg?

— Az az hogy meghaltam!

— Nem értem!

— Nem is szükséges. Fogja e *gyász*-jelentést és olvassa.

Elvettem kezéből:

†

A „Kakas Márton” szerkesztősége megilletődött szívvel jelenti, hogy **Al- és Fő Alborák ur** egyik alakja mai napon sok előleg hátrahagyásával elhunyt!

Béke poraira !!

Ránéztem:

— Ezt ön irta?

— Nem a t. kaszinó választmánya!

— Mit jelentsen ez!

— Az hogy nem fizettem ki kártya-adósságomat, ergo meghaltam.

— De e jelentés hazudik.

— Lehetetlen! 100 frtot vesztettem ferblin! és soh'se volt annyi pénzem!

— Nem arról van szó, hanem azt mondja a jelentés, hogy ön „sok előleg *hátrahagyásával*” halt meg. Ez utóbbi nem valószínű.

— Igaz, de nem kölcsönözne 100 frtot?

— Azt is hátra akarja hagyni!

— Nem! adósságomat akarom kifizetni.

— Ugy nem adok. Apropos, adja el a koporsóját és a szallagot.

Alborák búsan legyintett.

— Hagyja el, beesaptam, de nem adtak rá 20 frtnál többet.

— Ön nyomorult, még a koporsóját is beesapja!

— Talán jobb szeretné, ha Önt csapnám be!

Tagadólag kellett válaszolnom, s egyuttal felkértem, távozzon sürgősen előlem. (Féltem, hogy megpumpol.)

Ő el is ment, de tévedésből télikabátomat is elvitte és beesapta.

Hozzá nekem a nekrológot szét kellett szóratom és vezércikket írni helyébe.

Mért is nem halt meg Alborák!!

(—sári)

Irodalom és művészet

* **Előfizetési felhívás** a debreczeni főiskolai lapokra. Az ev. ref. főiskolakebelében fennálló Magyar Irodalmi Önképző Társulatnak immár négy évtizedes pályáját megtutott „Heti Közlöny”-e most

*) Ez egy *seres* hordó volt. (Szerk.)

a harmadik évben fog nyomtatott alakban megjelenni.

Hiszszük és reméljük, hogy a nemes pártolás tüze nem fog lelohadni azok szívében, kik az ifjúsági életnek, mozgalmának, törekvéseinek, lelkesülésének részesei s kik az ifjúságnak barátai bátorítói. Hiszszük és reméljük most is sorakoznak körülünk lelkes hívek, kik nem csak belátják, de átérzik egy ilyen, bár szerényen megjelenő lap jelentőségét az ifjúsági élet felpozíciójára, irányítására és visszatükröztesére nézve.

A magyar ifjúságnak szent kötelessége, hogy vegyen kezébe minden nemes eszközt, melylyel a mult, a 48 iki szép napok tradícióihoz méltóan be tudja bizonyítani életképességét, hivatásának, előkötelezettségének telje átérzését. E lap ily eszköz akar lenni, programjának alapja mindig tiszta honfői lelkesedés, előretörés, de komoly körültekintés lesz.

Kik szíveteknek csak egy kis melegével vonzódtok az ifjúsághoz s örömmel nézitek annak hazafias felbuzdulását: jöjjetek és gyámolítsatok! A lap havonta kétszer jelenik meg 1½—2 ivnyi terjedelemben.

Előfizetési ára egész évre 3 frt, fél évre 1 frt 50 kr. Tanulóknak 1 frt 50 kr. Sipos Béla, a D. F. L. fel. szerkesztője Ady Endre, a D. F. L. főmunkatársa. Kiss Árpád a D. F. L. főmunkatársa. Mohácsy János, a kiadóhivatal főnöke.

A baleset.

Utolszor esődültek össze a poharak. A huszártisztek felkötötték kardjukat, lovaikra ültek s elvágtatták. Az elhagyott szobában csak egy fiatal leány maradt, ki forró homlokát az ablaktáblához szorítva nézett fájdalmasan az elmenők után. A sötét éj azonban elfedte előle azt, kit még egyszer látni akart, de akinek ép ma este okozott ily nagy bánatot, mikor szerelmét eltagadta. Mert midőn a főhadnagy szenvedélylyel vallott neki szerelmet, kaczagva mondotta:

— Ugyan hagyja el, ismerem jól a férfiakat. Különbben is minden szava hidegen hagy.

A főhadnagy arcán a legnagyobb fájdalom tükröződött vissza. Ugy érezte, mintha az a ragyogó szemű, cseresznye ajku angyal letörölte volna életéről azt a zománcot, amelyt képzelete alkotott. Hosszan nézett a leány szemébe, azután meghajította magát, ajka köszönetet rebegett a felvilágosításért és megtört szívvel ment az ivók közé, hogy ott némsita el nagy bánatát.

A leány megrezzent, ismeretlen érzés fogta el, köny jelent meg szempilláin, de gyorsan letörölte az árulóvá válható könyecseppet, felvetette daczos kis fejét:

— Azért sem szeretem és nem is fogom szeretni.

— Mulatni fogok, hadd lássa, hogy nem törődöm semmit sem vele.

Ezeket mondotta a leány, de egyszerre fájdalom fogja el, sudár termete megrozkad; érzi, hogy szereti forrón, szenvedélyesen, nélküle élni nem tud. De hogy tegye jóvá hibáját, hisz már elment és bizonyára haragszik reá.

Gondolataiból lódobogás zavarja fel. Majd heves, izgatott beszédet hall. Félelem, remegés fogja el kis szívét, nem tudja ugyan, hogy miért, de érzi, hogy valami baj érte a szeretettet.

Majd felszakítja valaki az ajtót és felült arczal jelenik meg Kunfalvi hadnagy, az előbb távozott vendégek egyike.

— Hol van Bozóky főhadnagy? — kérdi minden bevezetés nélkül. — Nem maradt itt?

— Istenem mi történt? Kunfalvi beszéljen! kiált izgatottan Margit, hogy így törtém be, de a baj nagysága teljesen megzavart. Bozóky ugyanis eltűnt. Midőn távoztunk innen, oly sötét volt, hogy nem láttuk egymást; mikor pedig egy negyedóra mulva hozzá szólottam, nem adott feleletet. Ekkor kezdtük kutatni, de mivel nem találtuk, azt gondoltam, hogy talán itt maradt s azért jöttem.

Margit arca kipirult a beszéd alatt, megnémulva állott egy darabig, azután hirtelen elhatározással kendőt kapott magára.

— Menjünk hadnagy!

— De az Istenért mit akar tenni?

— Keresni akarom! Jön, vagy magam menjek?

A feleletet meg sem várva már, ment kifelé; a park bokrain áttörtetett, összetépte ruháját, megsebezte magát, nem gondolt vele. Majd szivszaggatóan kezdte kiabálni:

— Bozóky hol van? Szóljon!

Megállt. Semmi nesz, csak a hadnagy futó lépései hangzanak és saját hangja.

— Margit vigyázzon, eltéved! Várjon meg, majd vezetem.

A leány nem hallgat reá, már ismét fut. Megbotlik, gyenge térde megesuklik, de ismét feláll.

Most mintha lőnyerítést hallana a pusztában. Örömkialtásban tör ki, összeszedi végső erejét és a hang irányába szalad. De ereje mar fogy, szeme lecsukódik, összeesik, keze mintha valami tárgyat érintene és forró lehetet érez nyakán. Rémulten tekint fel, Bozóky hű lovát látja gazdája mellett.

— Édes, én vagyok, Margit, eszméljen! kiált rá, tört szeméit felnyitja, kezével átkarolja a leány nyakát, szemük egymáséiba mélyed s ajkuk összefor az első csókban.

A. M.

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Fordította: **Váradí Ödön.** —

(Folytatás.)

18.

Az eljegyzés egy kis angol templomban folyt le.

A násznagy Archie Ravel volt.

A mint hallott a kilátásban levő eljegyzésről írt Sir Henryhez s felajánlotta szolgálatait.

A báró viszonzá, a menyegző teljes csendben folyon, és minden feltűnés nélkül, minden nyoszolyó leányok, vagy hosszas lére eresztett szónokiát mellőzésével.

Csak az egyszerű szent szertartás menjen végbe, egy vagy két bizalmas barátja jelenlétében.

Pár nappal azelőtt, hogy az oltár elé léptek. Miriam elmondta a bárónak egész élettörténetét.

Nehéz, keserű feladat volt reá nézve. Ki tette magát annak, hogy esetleg elvesztheti e szerencsét, de mégsem akarta nemes oltalmazóját megcsalni.

Sokáig azt tervezte, hogy titkát magának tartja, mert attól tartott, hogy e teleplezés kemény próbára teszi a báró szerelmét.

De egyszerre szilárdul feltette magában, hogy mindent megmond.

Egy este együtt ültek, oly érzés vett rajtuk erőt, mely a szerelmeseket gyakran megszállja, a hangulat, melyben a hallgatás beszél.

— Nos, még csak négy nap választ el, kezdé végre a báró.

Miriam felkiáltott s viszonzá:

— Négy nap mulva!

Valamit akarok mondani, mielőtt ez idő eltelik, Sir Henry.

Már előbb is meg kellett volna mondanom, de nem volt hozzá bátorságom.

— Azt hiszem, tudom — viszonzá Sir Henry nevére.

— A hang, ahogy ezt kimondja, azt mutatja, hogy nem tudja. Ön azt mondta, Dorothy nagynénem mindent közölt, de hát mit mondott ő el?

— Nem sokat. Egy bizonyos Mr. Greyt említette, egy falusi sanire fiát. Nem nagyon figyeltem reá, de úgy tekintette ő e dolgot, mint valami megfontolatlan balgaságot.

— Ez hiba volt, — Ez több volt, mint tévedés.

— Több?

— Igen, jóval több.

Mi eljegyeztük egymást Sir Henry. Oh szinte remegtem attól, hogy önnek megmondja.

Attól tartottam, hogy ez majd visszarettenti.

Valóban visszahúzódott tőle, de csak egy pillanatra.

De e legközelebbi pillanatban újra átölelte éppen úgy, mint előbb.

— Nagyon fiatal voltam — mondá tovább gondolataival története kezdetére tért vissza, s nem volt semmi barátom, a mint Mr. Greyt megismertem.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 47. Bérlet 39-ik sz. „C“

Ma szerdán, 1898. évi november 16 án:

A Bagdadi hercegnő.

Színmű 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK.

- Jean de Hun — — — — — Odri Árpád.
- Lionette neje — — — — — Komjáthy Z. T.
- Raoul, fiacská ok — — — — — Serfőzy Ilonka.
- Godler — — — — — Fenyéri Mór.
- Fréveie — — — — — Tausai Frigyes.
- Nourvady — — — — — Komjáthy János.
- Richard, közjegyző — — — — — Székely Sándor.
- Rendőrbiztos — — — — — Bartha István.

Holnap esütörtökön, november hó 17-én:

Az aranyember.

Regényes színmű 5 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Konez Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

NYILT-TÉR.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

980-30-28

PAULA-VIZ. P

A legjobb gyógyvíz gyomor-, bél-, vese-, alhasi bántalmaknál, női és hőrbetegségek ellen. Számos előkelő orvos által ajánlva. Kiváló jó hatású főfájás emelgés és felhőgés ellen, nemkülömben aranyérképződés megakadályozására. A keserű-vizek hatásával azon előnyt egyesíti, hogy

nem keserű,

hanem

kellemes ízű.

1 drb literes üveg ára 25 kr. 25 drb literes üveg rekeszben utánvétellel, vagy előleges pénzbeküldés ellenében 6 frt.

Bérmertosen bármelyik vasuti állomásra szállítva.

Viszontelárusítóknak árengedmény stb.

Megrendelhető mindenütt és a

PAULA

gyógyforrás részvény-társaság központ irodájában.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 58.

Debreczeni képviselő és főelárusító

Huszár Károly.

996-24-11

9777. sz.

1898. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy O Nagy Gáborné végrehajtatónak Balla Juliánna ugyanis mint k. k. Juhász Aron és Róza gyámja végrehajtást szenvedő elleni 165 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a derecskei kir. járás-bíróság) területén levő, Tépén fekvő, a tépei 202 sz. tjkvben 212. hrsz. ingatlanra 266 frt, a tépei 202. sz. tjkvben 225/25. hrsz. ingatlanra 45 frt, a 225/26. hrsz. ingatlanra 68 frt, az 1283/a. hrsz. ingatlanra 68 frt, a tépei 213. sz. tjkvben 425-28. hrsz. a. legelőre 112 frt, a tépei 664. sz. tjkvben 437/1. hrsz. ingatlanra 58 frt, a 962/1. hrsz. ingatlanra 89 frt, az 1314/1. hrsz. ingatlanra 97 frt, az 1436/1. hrsz. ingatlanra 48 frt, a 228/1. hrsz. ingatlanra 54 frt, a tépei 668. sz. tjkvben 1609/6. hrsz. ingatlanra 32 frt, az 1609/a. hrsz. ingatlanra 27 frt, a tépei 706. sz. tjkvben 806/a. hrsz. ingatlanra 97 frt, a tépei 720. sz. tjkvben 831/b. hrsz. ingatlanra 25 frt, a 931/a. hrsz. ingatlanra 25 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi december hó 6. napján délelőtt 9 órakor** Tépe község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezniszándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 26 frt 60 kr, 4 frt 50 krt, 6 frt 80 krt, 6 frt 80 krt, 11 frt 20 krt, 5 frt 80 krt, 8 frt 90 krt, 9 frt 70 krt, 4 frt 80 krt, 5 frt 40 krt, 3 frt 20 krt, 2 frt 70 krt, 9 frt 70 krt, 2 frt 50 krt és 2 frt 50 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számítot és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1898. évi augusztus hó 17. napján.

Nagy Károly kir. táblai bíró helyett:

Rottler

kir. tszéki bíró.

1029-1-1

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás.

NŐI DIVATÁRU és FELÖLTŐ ÜZLETEMET

végképen megszüntetem, a végett a még raktáromon levő ujonnan érkezett nagymennyiségű divatárukat, felöltőket és bundákat a mai naptól kezdve minden elfogadható áron végképen kiárulom. Ajánlom ezen kedvező olesó bevásárlási alkalmat a tisztelt közönség figyelmébe.

ROTT L.

Debreczen, Főpiacz.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás!

Raktáron vannak

fekete és színes ruhakelmék

és selymek, flanel, kazán és mosó-

velecek. Karton, batist és atlasz-szatínok,

posztó, berliner és selyemkendők, ágy- és asztal-

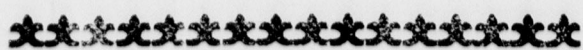
terítők, Szatín és atlaszpaplanok, vászon és sifonárúk,

plüsch, bársony valamint **különböző ruhadiszek és hozzávalók.**

Női és gyermekfelöltők, plüsch-kabátok, szőrmegallérok és bundák dus

választékban feltűnő olcsó árban.

ROTT L. Debreczen, Főpiacz.

9808.
1898.

Árverési és bérbeadási hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, miszerint a Piacz- és Simonffy-utczák sarkán épülő új városi bérháznak a földszinten levő üzlethelyiségei 1899. év május 1-, esetleg február hó 1-től kezdődőleg is, nyilvános árverésen bérbe adadni fognak.

A nyilvános árverés 1898. évi december hó 16 napjának délelőtti 9 órára a városháza nagytermébe tüzetett ki.

Az árverési feltételek és a kikiáltási árak megtekinthetők és megtudhatók a hivatalos órák alatt a város számvevői hivatalánál. Árverelni óhajtok kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át bánatpénzül készpénzben az árverelő bizottságnál letenni.

A nevezett bérház lakosztályainak bérbeadása is elhatározatván, felhivatnak a bérelni óhajtok, hogy ez iránt Vecsey Imre tanácsnok tb. főjegyző urnál (városház I. emelet.) a hivatalos órák alatt jelentkezzenek, ki is ilyen jelentkezések elfogadására felhatalmazva lévén, egyuttal a lakosztályok beosztására a lakbérekre és a bérletek feltételeire nézve is kellő felvilágosítást adhat.

Debreczen, 1898. november 3.

671-3-2

A városi tanács.

Hatóságilag engedélyezett

Végkiárusítás

az üzlet teljes felosztása miatt

a raktáron levő: vásznak, bélésárúk, kanavásznak, ruhaszövetek, selyemkelmék, nap- és esernyők, függönyök, szőnyegek, miderek, velezek, cretonok kötények, kész fehérneműek, paplanok, abroszok és szerviettek, valamint mindenemű divatáruezikkek a

beszerzési áron alul

adatnak el.

Minden vásárlás csak felárba kerül.

Ezen rendkívül kedvező bevásárlási alkalmat a t. érdeklődők figyelmébe ajánlja tisztelettel

Besenczky Kálmán

Debreczen, 100 15-12

a Bika szállodával szemben.

Haszonbérbeadási árverés.

Néhai Pfanschmiedt Kálmán debreczeni volt lakostól a debreczeni ev. ref. collegium által örökölt, a Szepes-pusztán fekvő 40 hold 528 □-öl területű, eddig Őri Mihály által haszonbérelt tanya-föld, a collegiumi pénztári hivatalban folyó év november 22. napján d. e. 11 órakor megtartandó árverésen az 1899. évi december 31-től számított hat egymást követő évre haszonbérbe adatik. — Árverelni kívánók kötelesek az árverés kezdetén 350 frt bánatpénzt beszállgatni.

Debreczen, 1898. november 8.
Collegiumi ügyészi hivatal.

Homoki sima szőlővesszők;

Olasz-Rizling, Kövi-Dinka, Zöld-Sylvani, Erdei, Kadarka, Nagy-Burgundi, Petit és Alicante, Bou-schet fajokból, peronosporamentes őszi szedés, 60 cm. hosszú,

ezre 3 frt 50 kr.

a Szt. György-Ábrányi vasut állomásra szállítva.

Rendelésnél őszi vagy tavaszi szállításra ezrenként 1 frtelőleg küldendő.

Szabó Lajos fiai

cézhez Debreczenben.

Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Banknál

osztálysorsjegyek

1 egész	1 fél	1 negyed	1 nyolcad
6.—	3.—	1.50	—75

kaphatók.

Huzás már november 17- és 18-án.

**MINDEN SORSJEGY
MIND A 6 HUZÁSRA JATSZIK**

**6 HUZÁS
UJSÁGÍRÓK SORSJÁTÉKA
6 HUZÁS**

**100.000
KORONA**

5 a 20.000
KORONA STB. STB.

ANYEREMÉNYTÁRGYAKAT
KIVÁNTATRA 20% LEVONASSAL
KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁ
ROLJA A VÁLLALAT. 6266

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

Szent-Királyi Tivadar és Katz Jakab
Debreczen.